

КЕАҚ «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ»
Басқарма Төрағасы - Ректор
Ж.Қ. Түймебаевтың
ОКҚ-да сөз сөйлеу жобасы
Алматы қ., 02.06.2021ж.

Құрметті Бұқаралық ақпарат құралдары өкілдері!

Бүгінгі кездесуімізде Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 2020-2022 жылға арналған **жетістіктері мен даму басымдықтары туралы айтамыз.**

ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың және Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың **білім беру саласын дамыту, бәсекеге қабілеттілікті арттыру, әлемдік білім беру кеңістігіне ену** тапсырмасы бойынша атқарылған жұмыстарды назарларыңызға ұсынамын.

1. Ұйымның жалпы статистикасы

Біздің университет – еліміздегі ең көне жоғары оқу орындарының бірі және ерекше мәртебеге ие.

Бүгінде әл-Фараби атындағы ҚазҰУ – әлемдік топ-200 үздік университеттердің қатарына енген Қазақстан мен Орталық Азиядағы жалғыз университет.

QS жаһандық рейтингі бойынша университет 165-ші орында. Ұлттық рейтингтерде де біз үнемі көш бастап келеміз.

Қазіргі таңда университет **стратегиялық мемлекеттік және халықаралық міндеттерді** шешуде айтарлықтай әлеуетке ие.

Университетте 16 факультет және 67 кафедра, 8 ғылыми-зерттеу институты мен 29 ғылыми орталық бар.

2000-нан астам оқытушы жұмыс істейді, олардың ғылыми құрамы (дәрежелігі) 81% құрайды.

500-ден астам, оның ішінде, алыс және жақын **шет елдердің жетекші университеттерімен бірлесіп әзірленген** білім беру бағдарламалары жүзеге асырылуда.

Университет ғаламдық өзгерістерді ескере отырып, жаңа оқу бағдарламаларын енгізуде.

2021 жылдан бастап қазіргі заман талабына сай жаңа мамандықтарды кіргіздік:

Нейроғылым, Креативті индустрия, Цифрлық экономика, Экологиялық инжиниринг, Медиакоммуникациялар, Деректер туралы ғылым, Цифрлық мұрағаттану және құжаттану, Басқарудың интеллектуалды жүйелері, Наноматериалдар және нанохимия.

Маусымның 1-нен бастап Қабылдау комиссиясы және байланыс орталығы өз жұмысын бастады.

***Анықтамалық:** қолданыстағы білім беру бағдарламалары – 533. 119 жаңа білім беру бағдарламасы әзірленді, оның ішінде: бакалавриат – 17, магистратура – 70, PhD докторантура – 32. Жаңа оқу жылында барлығы 652 білім беру бағдарламасы жоспарлануда.*

25 мыңнан астам студент, магистрант және докторант білім алуда.

Олардың 10% -ы әлемнің 50 елінен келген шетелдік азаматтар.

2025 жылы **шетелдік студенттердің үлесін 25% -ға дейін** арттыру мақсатын қойып отырмыз.

Шетелде (Қырғызстан, Өзбекстан, Түркия) 3 филиал ашу жоспарланған.

Анықтамалық: жалпы контингент – 25 147, оның ішінде бакалавриат – 20 623; магистратура – 3 199; PhD докторантура – 1282; интернатура – 43.

Біздің түлектер – басқа мемлекетте де сұранысқа ие. Университеттің **Түлектер қауымдастығы** белсенді жұмыс істейді.

Түлектер студенттерге және жалпы университетке айтарлықтай қолдау көрсетуде.

(Анықтамалық: «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясының деректеріне сәйкес 2020 жылы түлектерді жұмысқа орналастырудың орташа көрсеткіші 86%-ды құрады).

2. Ғылыми қызметкерлердің жетістіктері, өнертабыстары мен жаңалықтары

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ білім, ғылым және инновацияларды үйлестіретін классикалық көп салалы университет болып табылады.

500-ден астам ғылыми жоба орындалады.

Оқу орнының ғалымдары 400-ден астам патент пен авторлық куәлік алды.

Ғалымдарымыз тек қазақстандық емес, ірі халықаралық жобаларға да белсенді қатысуда.

ҚазҰУ дәстүрлі түрде ғылыми мақалалар бойынша көшбасшы болып табылады.

Рейтингтік басылымдардағы **әрбір бесінші қазақстандық жарияланым** ҚазҰУ ғалымдарына тиесілі.

2020 жылы университет беделді «Вэб оф Сайнс» деректер қорының «Ғылым көшбасшысы» сыйлығының үш номинациясына ие болды.

Университеттің 5 ғылыми журналы халықаралық деректер қорына енгізілген. Біздің ғалымдардың жиынтық Хирш индексі 2700-ден асады.

Университетте **жас ғалымдарды қолдау жүйесі** белсенді жұмыс істейді.

«ҚазҰУ-дың үздік жас ғалымы» байқауы және «Фараби әлемі» студенттер конференциясы жылда өткізіледі.

Жыл сайын 15-ке жуық қызметкер жас дарынды ғалымдарға арналған мемлекеттік ғылыми стипендияның иегері болады.

Анықтама үшін: әл-Фараби атындағы ҚазҰУ 2020 жылы 31 мамандық бойынша, 2021 жылы 32 мамандық бойынша Республикалық студенттік пәндік олимпиада өткізді. Олимпиадаға Қазақстан Республикасының әртүрлі ЖОО-нан 700-ден астам студенттер қатысты. Олимпиаданың қорытындысы бойынша университеттің 200 студенті ҚР БҒМ дипломдарымен марапатталды.

«Фараби әлемі» халықаралық ғылыми конференциясы аясында студенттік бизнес-инкубаторлардың үздік студенттік инновациялық жобаларының байқауына студенттердің 60-тан астам инновациялық жобалары ұсынылды. Байқау қорытындысы бойынша 9 жоба іріктеліп, дипломдармен және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Инновациялық жобалар табысты іске асырылуда және шағын сериялы өнімдер шығару бойынша 10-нан астам ғылыми ауқымды өндіріс құрылды.

Біздің ғалымдар **COVID-тің алдын-алуға да белсенді қатысуда.**

Жергілікті өсімдік шикізаты негізінде дәрілік препараттардың шағын өндірісі және дезинфекциялық жуу құралдарын шығару өндірісі ұйымдастырылды.

3. О расширении академической самостоятельности вузов

В текущем году КазНУ преобразован в Некоммерческое акционерное общество.

Сформирован Совет директоров во главе с Министром образования и науки.

В состав вошли известные специалисты в сфере экономики, науки, политологии, социологии и медиа.

Выстраивается перспективная модель корпоративного управления, а также начата оптимизация бизнес процессов для последующей их оцифровки.

Эти процессы являются закономерным итогом совместной работы академического сообщества и Министерства образования и науки.

В целом, в стране последовательно **расширяется академическая свобода вузов**, позволяющую самостоятельно определять академическую политику, внедрять инновационные образовательные технологии для повышения качества образования и конкурентоспособности выпускников.

Начиная с этого года, наш университет, как и все вузы страны, будет выдавать **диплом собственного образца**. Конечно же, это предусматривает ответственность каждого вуза.

- 4. О присуждении образовательных грантов, а также оказание социальной поддержки обучающимся в организациях высшего образования**

Слайд 12. Наши студенты всегда находятся в центре развития университета, поэтому одним из приоритетов является их социальная поддержка.

На сегодня свыше тысячи - студентов «отличников» и «хорошистов» из числа и социально-уязвимых категорий - получают **скидку на оплату за обучение от 10 до 25%**.

Наряду со стипендией, получаемой от государства, мы также активно привлекаем **спонсорские средства для одаренных студентов.**

В числе наших спонсоров свыше 50 организаций и компаний.

Справочно:

<i>Государственная стипендия</i>	<i>Успевающие на "хорошо", "хорошо и отлично"</i>	<i>Успевающие только на "отлично" (надбавка 15% от установленной госстипендии)</i>	<i>Инвалидам по зрению и слуху</i>	<i>Стипендия, учрежденная Президентом РК</i>
<i>Студентам</i>	<i>26 186,00</i>	<i>30 114,00</i>	<i>45 826,00</i>	<i>52 372,00</i>
<i>Студентам педагогических направлениях подготовки</i>	<i>42 000,00</i>	<i>48 300,00</i>	<i>73 500,00</i>	<i>52 372,00</i>
<i>Интернам</i>	<i>47 431,00</i>	<i>47 431,00</i>	<i>83 004,00</i>	
<i>Магистрантам</i>	<i>66 913,00</i>	<i>76 950,00</i>	<i>117 098,00</i>	<i>133 826,00</i>
<i>Докторантам</i>	<i>150 000,00</i>	<i>150 000,00</i>	<i>262 500,00</i>	

Оказывается материальная помощь и предоставляется **бесплатное проживание** в общежитиях студентам из числа сирот.

Справочно: сирот -138; с инвалидностью – 125; болеющее туберкулезом – 13; обучающиеся с селской квотой – 742.

Студенты с ограниченными возможностями по зрению и слуху получают повышенную стипендию.

Студенты, которые имеют проблемы со здоровьем (*больные диабетом и переболевшие туберкулезом*) получают талоны на бесплатное питание.

Особое внимание уделяется безопасности и комфорту наших студентов и сотрудников.

Во всех учебных корпусах и общежитиях внедрены электронные пропускные системы, установлена современная система видеонаблюдения.

В наших планах **создание полностью цифрового университета и умного кампуса.**

1. Оценка качества деятельности ППС вуза

Мы уделяем особое внимание развитию кадрового потенциала университета.

Начиная с марта текущего года на 20% **повышена заработная плата** всех преподавателей и сотрудников.

Справочно: средняя заработная плата доктора наук, профессора составляет 327 тыс. тенге, кандидата наук, доцента – 260 тыс. тенге, старшего преподавателя, кандидата наук, PhD - 240 тыс. тенге и преподавателя без ученой степени – 174 тыс. тенге.

Мы ориентируем наших коллег на использование передовых образовательных технологий.

Также активно привлекаем к участию в проведении фундаментальных и прикладных исследований и в общественно-значимых мероприятиях на уровне города и страны.

Большое внимание отводится интеграции наших преподавателей в международное сообщество.

По инициативе Главы государства Министерством образования и науки 500 казахстанских ученых будут проходить зарубежную стажировку.

В этом конкурсе наш университет будет принимать активное участие.

За последние месяцы в университет привлечены **ученые международного уровня**, такие профессора, как Уалбай Өмірбаев и Базбек Давлетов, преподавающие в университетах США и Европы, в том числе в Университете Кембридж.

Как известно, одним из основных критериев оценки качества деятельности преподавателей является **публикационная активность**.

Данный показатель профессоров и ученых университета является одним из самых высоких в стране и регионе.

Более 400 преподавателей университета являются обладателями гранта «Лучший преподаватель вуза», что составляет 20% от общего количества присуждаемых грантов в стране.

Это позволило нашим преподавателям пройти научную стажировку в ведущих вузах мира – Гарварде, Йеле, Стэнфорде, Беркли; участвовать в международных конференциях, проводить фундаментальные научные исследования и опубликовать монографии и учебники.

6. Материалдық-техникалық жабдықтау және инфрақұрылым

Материалдық-техникалық базаны жаңғырту – университет қызметінің басты бағыттарының бірі.

Университетте 6 мың орындық 17 студенттік жатақхана және 18 оқу-зертханалық ғимарат бар.

Көптеген ғимараттар жаңартуды қажет етеді. Оқытушылар мен студенттердің қазіргі заманғы, әрі қолайлы жағдайларда жұмыс істеп, оқу керек екенін біз түсінеміз.

Сондықтан тек бюджеттік қаражаттан бөлек, оқу корпусарын, жатақханаларды (800-1000 орын) және қызметкерлерге арналған тұрғын үйлерді салу үшін жоспар жасаудамыз.

7. ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған жоспарлар

Біздің еліміз үшін маңызды болып табылатын мемлекет Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай көптеген республикалық және халықаралық іс-шара жоспары жасалды.

Оның ішінде бүгінгі таңда 20-ға жуық конференция мен дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

19 мамырда көрнекті мемлекет және қоғам қайраткері, ақын Олжас Сүлейменовтың 85 жылдық мерейтойына арналған "О.Сүлейменов-ақын және азамат» халықаралық ғылыми – практикалық онлайн-конференциясы өтті.

31 мамырда «Қазақстан Республикасы мемлекеттік тәуелсіздігі қалыптасуының саяси-құқықтық және экономикалық мәселелері: тарихы және қазіргі кезеңі» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция жүзеге асты.

Сондай-ақ университет ғалымдары Тәуелсіздік кезіндегі құқық, түркология, шығыстану, тарих және т.б. ғылымдардың дамуына арналған кітаптар дайындауда.

Тәуелсіздікке үлес қосқан мемлекет және қоғам қайраткерлерімен отыз жылдыққа отыз апталық өткізуде.

ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай «Елбасы саябағы» ашылды.

Тұңғыш Президент құрметіне бой түзеген жеміс бағында 300-ге жуық алма, шие, өрік ағашы отырғызылды.

Ұлыстың ұлы күні қалашықта «Ағаштар аллеясы» бой көтерді.

Онда ұжыммен бірге жалпы саны 300-ден астам қырым қарағайы мен алтай шыршасы отырғызылды.

Ғылым қызметкерлері күнінде Сиверс алмасының 100-ге жуық көшеті егіліп, ол «Ғалымдар бағы» деп аталды.

Қазіргі сәтте оқу ғимараттарында күрделі жөндеу жұмыстары басталды.

Құрметті Бұқаралық ақпарат құралдары өкілдері!

Мен бүгін университеттің даму бағыт-бағдарлама туралы қысқаша тоқталып өттім.

Біздің алдымызда маңызды міндеттер тұр. Сонымен қатар, еліміздің экономикалық-әлеуметтік саласында жұмыс істейтін сапалы мамандар даярлау бойынша жұмыстар атқарудамыз.

Ол үшін оқу орны барлық мүмкіндіктерді жасайды.

Осыған байланысты Елбасы, Мемлекет басшысы, Үкімет алдымызға қойып отырған міндеттерді өз дәрежесінде атқаруға бар күш саламыз.